

بازنگران تاریخ

حیدر خان عمواوغلی ترور یستی که مشروطه خواه شد

حیدر خان عموواوغلی، فرزند مشهدی علی اکبر، در سال ۱۲۵۹ (هـ.ش) متولد شد. برخی از مورخان محل تولد وی را سلماس،

تعدادی دیگر، «الکساندریل اردروسیه و عده‌ای هم، او را ایل افشار می‌دانند. به گزارش مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، حیدر خان عمواوغلی تحصیلات ابتدایی را در الکساندر پل و تحصیلات عالی را در ایروان گذراند و پس از مدتی، در مدرسه صنعتی تفلیس، دوره مهندسی برق را طی کرد. او از همان دوران جوانی، شخصیتی ستیزه‌جو داشت و حتی، یک‌باروقتی ازمدیر مدرسه‌اش آزاردید،تصمیم گرفت اورتور کند!هنگامی که مظفرالدین‌شاه تصمیم گرفت در ایران کارخانه برق ایجاد کند، حیدر خان به دلیل این که ظاهرا مسلمان بودو در مهندسی برق مهارت داشت، به کار گرفته شد و به این ترتیب، به ایران آمدو طی حضور کمتر از یک ساله‌اش در مشهد، با گروه‌های تندرو مشروطه‌خواه، ارتباط برقرار کرد. او در خاطر‌اتش ادعا می‌کند که در همین دوره، به سازمان دهی یک قیام عمومی علیه حاکم مشهد دست زده‌است؛موضوعی که نمی‌توان اعتبار چندانی برای آن قائل شد. ظاهرا او در همین دوره کوشید تا عقاید اشتراکی را در میان جامعه مذهبی مشهد تبلیغ کند، اما موفق به این کار نشد. حیدر خان عمواوغلی از مشهد به تهران رفت و فعالیت‌های سیاسی خود را در پایتخت آغاز کرد؛ با شروع انقلاب مشروطه، به مشروطه‌خواهان پیوست و در دریافت تندر و هاقرار گرفت. او که پیش از آن کوشیده بود تا شعبه‌ای از کمیته اجتماعین عامیون را در مشهد تأسیس کند، موفق به ایجاد آن در تهران شد. در همین کمیته بود که موضوع بمب انداختن در خانه علاءالدوله به تصویب رسید و خود حیدر خان، این تصمیم را اجرا کرد. او در این باره می‌نویسد: «رأی داده‌شد که شب، بمبی به‌خانه علاءالدوله انداخته شود که صدای آن به گوش اهالی برسد. مقصود از این مسئله، فقط ترساندن مستبدین بود و بس. به این جهت شب ۱۵ جمادی الاولی ۱۳۲۵، من تنها در پی این مأموریت برخاسته، تقریبا هفت ساعت از شب گذشته، بمب بزرگی را که همراه داشتم در خانه علاءالدوله ترکانیدو به طرف باغ‌وحش حرکت کردم.» حیدر خان و دوستانه‌ا ر، با دست‌شاه بعد اتابک راتورر کردند؛ آن‌گاه، در حالی که مشروطه‌خواهان میانه‌رو در صدد آرام کردن اوضاع بودند، اعضای کمیته اجتماعین عامیون، با تحریک حیدر خان، طرح ترور محمدعلی‌شاه را در دوشان تپه به مرحله اجرا گذاشتند و همین اقدام، بهانه‌ا ر، با دست‌شاه داد تا مجلس شورای ملی را به توپ ببندد.

حیدر خان پس از این اتفاق، به قفقاز گریخت؛ اما به سرعت مطلع شد که تبریز هنوز در برابر مستبدان مقاومت می‌کند. به همین دلیل کوشید تا با مجاهدان تبریز ارتباط برقرار کند. او در فتح تهران نیز حضور داشت و سپس حزب دموکرات تأسیس کرد؛ اما در ماجرای ترور آیت‌ا... سعید ابداء... بهیچانی، از سران مشروطه، متهم شناخته شد و با اهماال برخی از مسئولان، توانست از زندان بیرون بیاید و به هند برود. حیدر خان در سال ۱۲۹۹ در کنگره ملل شرق در باکو شرکت کرد و عملا به کمونیسم بین الملل پیوست. او بعدها به نهضت جنگل ملحق شد و کوشید تا این نهضت را کمونیستی کند، اما در پی مشکوک شدن جنگلی‌ها به ارتباط او ی با بیگانگان، از این جنبش رانده شد و چندی بعد، در جریان درگیری با نیروهای جنگلی، کشته شد.

پذیرش غیر حضوری اسگمی‌بی

تیریک، تقدیر و تشکر

پذیرش تلفنی:

۳۷۰۰ ۹۹۹۹

پذیرش تلگرافی:

۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰

ژول ایزاک (۱۹۶۳–۱۸۷۷ میلادی)

امپراتور فرانسه چگونه از دستیارانش کار می کشید؟

ناپلئون منشی‌کش!

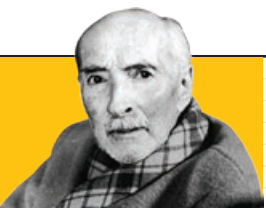
جواد نوائیان رودسری

info@khorasannews.com

هنگامی که ناپلئون بناپارت، ژنرال ۱۶۷ سانتی متری ارتش فرانسه، در دسامبر سال ۱۸۰۴، به عنوان نخستین امپراتور فرانسه تاجگذاری کرد، به نظر می‌رسید تمام آن چه فرانسوی‌ها با انقلاب کبیر در پی آن بودند، به باد رفته باشد. ناپلئون، سرداری بسیار زیرک و باهوش بود. او توانست در مدت کوتاهی مدارج ترقی‌را طی کند و در امواج بحران‌های بنیان‌کن فرانسه آن دوران، رقبای را کنار بزند و خود را نه پادشاه فرانسه که امپراتور این کشور بنامد. نابغه اهل جزیره «کُرس» در دریای مدیترانه، خیلی زود در کاخ‌ورسای پاریس جا خوش کرد و توانست انضباطی آهنین را در کشور برقرار کند. او به خوبی از روحیات و طن‌پرستانه‌ای که پس از انقلاب کبیر فرانسه، در میان مردم این کشور شایع بود، به نفع جاه‌طلبی‌هایش بهره برد و خیلی سریع توانست ارتشی مجهز، آموزش‌دیده و وفادار را برای بلعیدن قاره سبز فراهم آورد. ناپلئون، ضمن توسعه‌طلبی‌هایش، نیم‌نگاهی هم به شرق داشت و کوشید تا با فتحعلی‌شاه قاجار، باب مرآوده را باز کند و مسیر حرکت ارتش خود را به سمت هندوستان بگشاید؛ رؤیایی جاه‌طلبانه که البته با خیانت ناپلئون به ایرانیان، طی قرار داد «تیلسیست»، جامه عمل پیوشید. اما آن‌چه در این نوشتار کوتاه درباره نخستین امپراتور فرانسه مدنظر ماست، پرداختن به فتوحات وی نیست؛ می‌خواهیم درباره اخلاقیات و زندگی شخصی مردی صحبت کنیم که بسیاری از مورخان، وی را

۶۶

ناپلئون، قدی بسیار کوتاه داشت؛ آن‌گونه که وقتی در دانشکده افسری تحصیل می‌کرد، همدور‌های‌هایش او را به همین دلیل، به باد تمسخر می‌گرفتند. او به انقیه علاقه‌مند بود و همیشه انقیه‌دانی مرصع را به همراه داشت که به کمر بند خود می‌آویخت؛ به جواهرات توجه چندانی نداشت، اما دستور داده بود که آستر داخل کفش‌هایش را از جنس ابریشم بسازند و سگک‌های طلا روی آن نصب کنند

بیماری‌هایی مانند پیوست و سوء‌هاضمه در او شده بود؛ مشکلات جسمانی که تا پایان عمر امپراتور فرانسه را رها نکرد. او حافظه‌ای قوی داشت و بسیار اهل مطالعه بود؛ می‌خواست اطلاعات کاملی درباره دشمنان و طرف‌های مذاکراه‌اش داشته باشد. ناپلئون چندان پایبند به مذهب نبود و ترجیح می‌داد از آن برای راه انداختن کارهای خودش استفاده کند؛ در اواخر عمر، کمی چاق شده بود؛ آن‌قدر که نمی‌توانست برآمدگی شکمش را با لباس‌های سایز بزرگ، پنهان کند. با همه این توصیف‌ها، ناپلئون بناپارت یک منبع فناپذیر انرژی بود! هیچ‌وقت آرام‌قرار نمی‌گرفت و برای رسیدن به هدفش، از پانمی‌نشست. اطرافیان او هم مجبور بودند که خودشان را با روش زندگی و فعالیت ناپلئون، سازگار کنند؛ موضوعی که البته، اصلا ساده نبود.

■ مرگ تدریجی منشی‌ها

یکی از مشاغلی که برای امپراتور فرانسه اهمیت ویژه‌ای داشت، سمت منشی‌گری در بار بود. مورخان از کار در خدمت ناپلئون، به ویژه در سمت دستیاری و منشی‌گری، به «مرگ تدریجی» تعبیر کرده‌اند و این ادعا، اصلا گراف نیست. بسیار بودند کارمندان مغروری که یکی دو سال پس از انتصاب به سمت دستیاری و منشی‌گری ناپلئون، عاجزانه‌ا ز وی می‌خواستند که با استعفاایشان موافقت کند! یکی از افرادی که نامزد شغل منشی‌گری برای وی شده بود و البته به این مقام منصوب نشد، باخوشحالی در خاطراتش نوشت: «اگر منشی اوبشوم، از فرط کار تا آخر ماه می‌میرم. ناپلئون تا حالا پورتالیس، کرته و تقریباً تریار را که آدم سختکوشی بود، کشته است. تریار وقت سرخارندن نداشت، دیگران نیز، همین حال را داشتند.» این یک واقعیت انکارناپذیر است که ناپلئون منشی‌هایش را از فرط کار زیاد، می‌کشت؛ آن‌ها اصولاً وقت استراحت و حتی خوابیدن نداشتند. ناپلئون خود به این ویژگی‌اش، یعنی

۶۶

مورخان از کار در خدمت ناپلئون، به ویژه در سمت دستیاری و منشی‌گری، به «مرگ تدریجی» تعبیر کرده‌اند و این ادعا، اصلا گراف نیست. بسیار بودند کارمندان مغروری که یکی دو سال پس از انتصاب به سمت دستیاری و منشی‌گری ناپلئون، عاجزانه‌ا ز وی می‌خواستند که با استعفاایشان موافقت کند! یکی از افرادی که نامزد شغل منشی‌گری برای وی شده بود و البته به این مقام منصوب نشد، باخوشحالی در خاطراتش نوشت: «اگر منشی اوبشوم، از فرط کار تا آخر ماه می‌میرم. ناپلئون تا حالا پورتالیس، کرته و تقریباً تریار را که آدم سختکوشی بود، کشته است. تریار وقت سرخارندن نداشت، دیگران نیز، همین حال را داشتند»

منشی‌کشی، اعتراف می‌کرد و با مزاح می‌گفت: «خوشبخت کسی است که در گوشه‌یکی از ایالات دور دست، از نظر من پنهان است!» او هم خودش را فرسوده و هم زمینه مرگ منشی‌ها را فراهم می‌کرد. ویل دورانت می‌نویسد: «ناپلئون ساعت هفت صبح پشت میز کارش می‌نشست و انتظار داشت که منشی او، در هر ساعت از شبانه‌روز که اراده کند، سر کارش حاضر باشد.» گاه پیش می‌آمد که ساعت یک‌صبح، منشی‌ا فرامی‌خواند و از او می‌خواست که برایش مطالبی را یادداشت کند یا نامه‌ای را بنویسد. ناپلئون به یکی از اعضای شورای دولتی گفته بود: «وقتی ناهار می‌خورم، کار می‌کنم؛ وقتی که در تئاتر هستم، کار می‌کنم؛ حتی نصف شب‌ها هم از خواب بلند می‌شوم و کار می‌کنم.» این کار مستمر، البته با همراهی منشی‌های بخت برگشته امکان داشت؛ ظاهرا ناپلئون، در عرصه کارهای اداری نیز، مانند میدان جنگ عمل می‌کرد و از کشته‌ها، پشتمی‌ساخت!

منابع:

تاریخ تمدن؛ ویل دورانت؛ ترجمه اسماعیل دولتشاهی و علی اصغر بهرام بیگی؛ انتشارات علمی و فرهنگی؛ ۱۳۹۱؛ جلد یازدهم

تاریخ قرن هجدهم، انقلاب کبیر فرانسه و امپراتوری ناپلئون؛ آلبر ماله و ژول ایزاک؛ ترجمه رشید یاسمی؛ سپهر؛ ۱۳۶۲

خبرسان روزنامه‌سیخ‌ایران پنج‌شنبه ۲ خرداد ۱۳۹۸هـ/ ۱۷ رمضان ۱۴۴۰، شماره ۲۰۱۰۶

ژول ایزاک (۱۹۶۳–۱۸۷۷ میلادی)

تاریخ معاصر

دوره پهلوی ماه عسل بهائیان در ایران

دوران محمدرضا پهلوی را می‌توان ماه عسل بهائیان در ایران دانست؛ چرا که بسیاری از بهائیان توانستند با نزدیک شدن به شاه و دربار، زمینه نفوذ خود را در بدنه فراهم کنند. به گزارش مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، البته شاه‌ونهادهای وابسته به وی، به دلیل مخالفت آذهان عمومی و اعتقادات اسلامی مردم، همواره منکر این موضوع بودند؛ چنان که بسیاری از بهائیان همچون هویدا، اصرار بر مسلمان بودن خود داشتند، اما این موضوع، در اسناد و منابع معتبر به‌جامانده از آن دور، به‌راها تاکید و تأیید شده‌است و بسیاری از آن منابع، به حضور فعال بهائیان در سیاست و حاکمیت‌اشاره می‌کنند.

طبق اسناد لانه جاسوسی آمریکا، محمدرضا پهلوی اعتماد زیادی به بهائیان داشت و معتقد بود آنان خطری برای سلطنت و بقای وی ندارند. نگاه شاه به بهائیان متأثر از نقش آنان در حفظ سلطنت و بقای آن بود. از سوی دیگر، بهائیت در تنها خود را در پناه پهلوی‌ها حفظ می‌کرد، بلکه با برخورداری از امتیازات قدرت سیاسی، بر قدرت اقتصادی خود می‌افزود و از رهگذر دستیابی به چنین موقعیتی، می‌کوشید تا قشرهای مختلف مردم را بفریبد. حمایت شاه از بهائیان باعث شد تعداد زیادی از آنان همچون هویدا، ایادی، پزدانی، انصاری، فرخ‌رو پارسا، هوشنگ نهاوندی و بسیاری دیگر، فرصت مشارکت در سیاست و قدرت را به‌دست‌آورد. امیرعباس هویدا، از جمله این افراد بود که حدود ۱۳ سال ریاست دولت را بر عهده داشت. هویدا، بهائی بود و به همین دلیل، در دوران نخست‌وزیری خود توانست زمینه‌راه‌یافتن بسیاری از بهائیان به سیاست را فراهم کند. البته او منکر بهائی بودن خود بود، اما بسیاری از نزدیکان و دوستان شاه و دربار، همچون مهدی پیرآسته، هویدا را به عنوان یک بهائی می‌شناختند. عبدالکریم ایادی نیز از جمله بهائیان مشهور و اطرافیان نزدیک شاه بود. از او به عنوان پزشک مخصوص شاه یاد می‌شود. اما بسیاری از مورخان معتقدند که وی، در امور سیاسی و اقتصادی کشور دخالت داشت و از این طریق توانسته بود رت و ت زیادی به دست‌آورد. در اسناد لانه جاسوسی آمریکا آمده‌است: «ایادی حتی در سفر ماه عسل شاه باثربا، شاه را همراهی کرد. از دیگر گزارش‌ها این است که وی نیابت شاه را در شیلات جنوب بر عهده‌دارد... او بهائیی است و یک ناظر، وی را یکی از کسانی می‌خواند که این فرقه را از تعقیب حفظ کرده‌است»

عضو هیئت‌رئیس مجلس شورای اسلامی:

وضعیت فاضلاب پردیسان بحرانی است

رفع مشکل فاضلاب پردیسان جزو اولویتهای اصلی است/ قدردانی از مدیریت متسجم آبفا

باشیدم که البته ما در مجمع نمایندگان استان به این موضوع پرداخته‌ایم و با بیان اینکه ۸۳ درصد کل سدکچری برای استان قم است، ابراز داشتیم بیکری زیادی در خصوص مدیریت سدکچری و تخصیص سهم قم از این آب انجام شده است تا بیکری‌هایی که مدیران قمی از سال‌های قبل تاکنون انجام داده‌اند و هزینه‌های هنگفتی که در طول این سالیان در این خصوص هزینه شده از بین نرود.امیرآبادی در پایان با اشاره به وضعیت مناسب آب و فاضلاب قم نسبت به سایر استان‌های کشور گفت: با وجود اینکه قم در یک منطقه کویری قرار دارد و از نظر ذخایر آبی وضعیت مناسبی ندارد اما در بحث آب و فاضلاب با اقداماتی خوبی که در استان صورت گرفته در وضعیت نسبتاً خوبی مواجه هستیم.

اجرای ۳۰ کیلومتر شبکه فاضلاب در پردیسان

در ابتدای این نشست مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان به گزارشی به تشریح اقدامات، موفقیت‌ها و برنامه‌های آبنای قم پرداخت و از احداث ۳۰ کیلومتر شبکه آبنای و فرعی فاضلاب پردیسان خبر داد و گفت: با اقداماتی که صورت گرفت از جمله احداث یک تصفیه خانه فاضلاب محلی، مشکل فاضلاب این منطقه به صورت موقعی برطرف شد اما برای رفع کامل این مشکل نیازمند احداث یک تصفیه خانه فاضلاب هستیم. دکتر علی جان صیادی پور حمایت از تولید داخلی بر اساس رهنمودهای مقام معظم رهبری را از جمله برنامه های شرکت آب و فاضلاب برشمرد و گفت: استحصال برق به روش بپمپ، معکوس، بومی سازی اسکرو پمپ و فاضلاب و حمایت تولید داخلی می‌واند منفعت‌کننده بلی گرازد.اوبوشنیم در جمله پروژه های آبنای قم در راستای اقتصاد مقاومتی با محوریت رونق تولید است.وی همچنین واگذاری پساب به بخش صنعت و کاهش مصرف آب شره، اجرای تأسیسات فاضلاب مسکن مهر، توسعه فناوری‌های نوین از جمله لامتری تأسیسات و احداث نیروگاه فتووالکتیک(خورشیدی) را از دیگر اقدامات برجسته شرکت آب و فاضلاب قم ذکر کرد.

۰۹۸۰۲۵۶۳۱

واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان

صفحه آرایی

سفارش می‌پذیرد

☎ ۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

✉ layout@khorasannews.com

جناب آقای مهندس غلامعلی شیرازی

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی را به سمت **شهردار منطقه ۸ شهرداری مشهد** که نماد بارزی از شایستگی ، کاردانی و توانایی های ارزشمند و تلاشهای خستگی ناپذیر شما می باشد تبریک عرض می نمائیم . امید است در سایه الطاف الهی موفق و سر بلند باشید .

۰۵۱۸۰۲۵۶۳۹

آگهی مزایده عمومی شماره ۹۸/۱۱۴۴۳

شرکت روغنکش خرمشهر در نظر دارد تعدادی از املاک/اموال (مازاد/تملیکی) خود واقع در شهرستان مشهد به شرح جدول ذیل را از طریق مزایده عمومی واگذار نماید.

متقاضیان شرکت در مزایده می توانند از تاریخ نشر آگهی در روز **پنجشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۲ لغایت ساعت ۱۴ روز دوشنبه ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ به مدت ۱۰روز کاری** به دفتر فروش شرکت واقع در تهران خیابان امام خمینی بعد از میدان حسن آباد روبروی سازمان ثبت احوال کشور خیابان شهید مرادی پلاک ۲ سازمان مرکزی اتکا طبقه پنجم اتاق ۵۰۲ و یا در شهرستان فوق به آدرس ذیل در ساعات اداری مراجعه و نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

مشهد- بزرگراه بسیج- بعد از پل غدیر(بعد از فرودگاه)، فروگاهه زنجیره ای اتکا- دبیرخانه تلفن:۰۵۱-۳۱۳۴۶۱۱۷

جهت کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۹۱۵۹۱۳۲۹-۰۲۱-آقای رضایان تماس حاصل فرمائید.

ردیف	فهرست و محل ملک	مساحت/متراجه	پلاک	نوع ملک	وضعیت ملک	وضعیت ملک	وضعیت ملک
۱	خیابان میلاد-سایه-پلاک ۶-تیم	۱۵/۳۸	۱۵/۳۸	کامربری	ایستقامت	تقدیر	مستعمل

-شرایط فروش بصورت نقدی بوده و برای کلیه املاک بازدید متقاضی الزامیت است و وضعیت موجود و اگذاذ می گردد.
-تقسیم شرکت در مزایده معادل ۵/۵ قیمت پایه به صورت واریز نقدی و یا ضمانت نامه بانکی معتبر می باشد.
-زمان بازگشایی پاکات پیشنهادات ساعت ۱۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۲ می باشد.
-شرکت روغنکشی خرمشهر در همه حال در دیا قبول کلیه پیشنهادات خرید مختار است.
-کلیه هزینه های متعلقه اعم از درج آگهی، کارشناسی، نقل و انتقالات دفاتر اسناد رسمی، دارائی و مالیات بعهدہ برنده مزایده خواهد بود.

شرکت روغنکشی خرمشهر

۰۹۸۰۲۵۶۳۸